ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8 $ 00	Un an....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0 $ 40 la ligne de 6 points sur justifications de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ BA SỐ 359
Ngày thứ hai
9 Novembre 1925

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BẢO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gởi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc quan thương nghị trước

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL
INDOCHINE

BỨC THƠ NGỎ CHO MẤY ÔNG
Hội-đồng Thành-phố Annam

Chúng tôi thường nghe rằng: dân là gốc của nước, nên mỗi khi trong nước có định một việc gì đều phải hỏi *ý*-kiến của dân, mà dân thì trông vào mấy người đại-biểu, mấy người đại-biểu là người thay mặt cho dân, đem ý-kiến dân mà biểu-bạch với Chánh-phủ, vậy nên địa-vị mấy ông đại-biểu thiệt là lớn lao, mà trách nhiệm mấy ông đại-biểu cũng thiệt là nặng nề, quan trên trông xuống dân dưới trông vào, há phải chỉ đeo cái tốt mà bị vị cho xong được sao?

Cách mấy tháng trước, kỳ cử Hội-đồng thành-*phố*, mấy ông ra ứng cử có hứa với hạ dân chúng tôi rằng: các ông ra ưng cử chuyến nầy sẽ đem *hết* sức mà binh vực *quyền*-lợi cho dân, nào ông thì *hứa* đều nầy, ông thì hứa đều nọ, những lời diễn-thuyết hùng-biện trên diễn-đàn, cùng *những* lời châu-ngọc đăng trên báo chương, chúng tôi còn vang-vang bên tai, in vào *trí*-óc, trong lòng lấy làm vui vẻ rằng thân phận thấp hèn, lại thêm tài sơ trí siển, muốn nói không ra lời, muốn kêu không ai nghe, vần-vấy tâm khổ-ức lâm, ngày nay đã có các ông đem mình ra gánh-vát cho dân, trước khi các ông ra gánh vát, các ông hẳn tự biết cái tư-cách của mình, cái học-thức của mình, cái đởm-lược của mình, có thể làm một người trung-gian cho Chánh-phủ với dân, nên một lời nói ra, như dao chém đá, các ông tự tin các ông trước, rồi quốc-dân tin sau, chắc rằng từ nay mình không nói được thì đã có người nói cho mình; mình không làm được thì đã có người làm cho mình, trước là dân được trông-cậy, sau là Chánh-phủ cũng biết rằng dân ta đại-biểu có người! Vậy nên các ông hô lên một tiếng, thì cả toàn-ban dân thành-phố chúng tôi vui lòng mà bỏ thăm cho các ông, bỏ thăm cho các ông, không phải vì các ông, mà chính là vì chúng tôi; mà các ông ra ứng-cử, có lẽ cũng không phải là vì mình, mà chính là vì quốc-dân vậy.

Kỳ nhóm hội-đồng vừa rồi, chúng tôi nghe nói Thành-phố có định đánh thuế mỗi cái xe-máy là 1 $ 50, nghị định nầy không biết đã ra *chưa*, chúng tôi không dám biết, song chúng tôi vẫn tin-cậy các ông thay mặt dân trong khi nhóm hội đồng đó tất cũng vì quyền-lợi của dân mà kêu-nài với quan trên chớ lẽ nào không, và nhiều khi cũng có điều dân muốn kêu nài mà không thấu tới tai quan trên, quan trên chỉ do ở mấy người đại-biểu của dân, mấy người đại-biểu bằng lòng tức là dân bằng lòng, còn về phần dân thì đã cứ ai làm đại-biểu, tức là giao cả quyền-lợi cho người, giao cả vận-mạng cho người, đều gì lợi cho dân chắc các ông đã biết; mà đều gì hại cho dân chắc các ông cũng đã biết, các ông lẽ nào không đem những đều lợi hại mà tỏ bày cho quan trên biết, cho dân nhờ.

Hiện nay ở thành phố Sai-gon, xe máy chẳng khác gì như chơn người, tự sang chí hèn, tự giả chí trẻ, không mấy người là không có xe máy, nhứt là những người làm việc lại cần phải có, vì những người giàu có thì sắm xe-hơi, dầu mỗi năm có đóng một món tiền thuế cho Nhà-nước cũng chẳng quản chi, cho như hạng dân-thầy dân-thợ thì ai cũng cần phải có một cái xe máy để đi lại làm việc, những hạng người ấy đã không có dư ăn dư để gì, lại phải chịu thuế vào cái xe máy mỗi năm một món tiền nhỏ, thì tưởng cũng ngặt nghèo cho họ lắm, chắc các ông đại-biểu cũng đã lượng biết cho.

Việc nầy chắc quan trên cũng chưa thi-hành vội, vì còn nghe ý dân, vậy các ông là người đầu-mục của dân, các ông cũng nên đem ý dân mà kêu nài với quan trên, thì họ dân chúng tôi không những được cảm tạ cái ân của các ông đã che chở cho, mà lại mừng thầm rằng cái lòng trông cậy của chúng tôi đối với người đại biểu quả nhiên không phụ chút nào.

Sau hết xin có mấy lời chân-thành ngỏ với các ông rằng: dân có giàu nước mới mạnh, là lẽ tự nhiên, vả chăng các ông là người trung-gian của quan trên với dân, thì trên vì nước dưới vì dân mới phải!

Các ông Hội-đồng thành-phố ta nghĩ sao?

Một người dân

N. B. — *Thuế xe máy 1 $ 50 mỗi năm mỗi cái đã nhứt định rồi, vì trong lúc bài trên đây sắp ra thì bổn vào Tổng-lý hân hạnh đặng tiếp chuyện với ông Nguyễn-phan-Long, ông là đầu-mục trong qui Nghị-viên Thành-phố Annam. Về việc Thành-phố đánh thuế xe máy đó, ngài cùng chư đồng-nghiệp hết lòng kháng cự, trước khi định đánh thuế mỗi cái xe máy mỗi năm tới 2 $ 60, nhưng phe người kháng cự thì ít phe ưng thuận thì nhiều, song ngài cùng chư đồng nghiệp hết sức yêu cầu nên mới sụt xuống còn 1 $ 50, vậy tưởng chư công-chúng cũng lượng tình cho*

LỄ ĐÌNH-CHIẾN

Nhơn dịp lễ Đình-chiến (Armistice) tới đây nhằm ngày thứ tư 11 Novembre 1925 các sở Nhà-nước đều nghỉ, Bổn-báo cũng xin nghỉ một kỳ, số báo 360 qua đến ngày thứ sáu 13 Novembre mới đăng tiếp.

B. B.

QUỐC-TANG
Hoàng-đế Khải-Định băng-hà

Quan Thống-đốc Nam-kỳ mới tiếp đặng dây thép của quan Khâm-sứ Trung-kỳ ở Huế báo tin rằng: Hoàng-thượng Khải-Định đã băng-hà hồi 5 giờ sớm mai ngày 6 Novembre 1925 nhằm ngày 20 tháng 9 Annam. Được tin nầy không những thần-dân trong nước hết thảy buồn rầu, mà cả Chánh-phủ Đại-Pháp chắc cũng đem lòng thương-tiếc, vì ngài tức-vị vừa mười năm nay, đều dốc một lòng trung-thành với Chánh-phủ Đại-Pháp; ngày nay ai đi đến Huế thấy những lầu-đài kiến trúc cùng vườn cảnh sửa-sang, cũng phải bát ngậm ngùi thương-tiếc cho ngài. Than ôi! Cung An-định còn đó, gánh hát nội-cung còn đó, tiếng tung-hô vạn-tuế trong khi lễ tứ-tuần đại-khánh còn vang vẳng bên tai. Mà vua ta đã đi đâu?.....

Nhơn gặp quốc-tang, Bổn-báo đồng-nhơn xin đem mấy lời chơn thành mà phân ưu cùng hoàng-gia và chánh-phủ Nam-triều, lại bái chúc-Ngô-hoàng linh hồn tiêu diêu nơi núi Ngự sông Hương mà ủng-hộ cho xã-tắc Hoàng-triều được muôn năm trường-cửu.

D. P. T. B.

VĂN UYỂN

KINH SÂM HỐI

Cuộc danh lợi là phần thưởng qui,
Đấng Hóa-Công xét kỹ ban ơn.
Lòng đứng so thiệt tính hơn,
Ngày đêm than-thở dạ hờn ích chi.
Người sang cả là vì duyên trước,
Kẻ không phần lưỡng ước cầu may;
Sang giàu chẳng khác như mây
Khi tăng khi hiệp đổi xây không [thường.
Việc sanh tử như dường chớp nháng,
Bóng quang âm ngày thăng dập dồn.
Giữ cho trong sạch linh-hồn,
Rèn lòng sửa nết đức tôn hậu lai.
Đều họa phước không hay tìm tới,
Tại người với nên mới theo mình.
Cũng như bóng nọ tùy hình,
Dữ lành hai lẽ công bình thưởng ran.
Khi vận thới lung lăng chẳng kể,
Lúc suy vi bái lễ khẩn cầu.
Sao bằng ở phải buổi đầu,
Thần minh chánh trực có đâu tư vì.
Người làm phước có khi mắc nạn,
Kẻ tăng loàn đặng mạ g giàu sang.
Ấy là nợ trước còn mang,
Duyên kín chưa dứt còn đang thường [đền.
Nếu vội trách người trên thì họa,
Cũng có khi tai họa trả liền,
Đó là báo ứng nhãn tiền,
Mau thì mình chịu lâu truyền cháu [con.
Lo danh vọng hao mòn thân thể,
Ham làm giàu của để bằng non,
Một mai nhắm mắt đâu còn,
Đem vàng chuộc mạng đổi lòng đặng chăng?
Trần dầu có bùa giăng Thần Thánh,
Xét xem người tánh hạnh dữ hiền.
Làm lành đặng hưởng phước duyên,
Trong lòng nham hiểm lộc quyền giảm thâu.
Đừng tính kế độc sâu trong dạ,
Mà gỗ ganh oán chạ thù vơ.
Trái oan nào khác mối tơ,
Rối rồi khôn gở bao giờ cho ra.

(Còn tiếp theo nữa).

CÂY VIẾT CÚN

Nhiều năm giúp nước vững non sông,
Côi cọc thương cho phận viết cùn.
Biển hoạn tung hoành tro trốc phấn,
Rừng văn lừng lẫy thỏ xơ lông.
Năm xe khô xuống câu oanh liệt,
Bấy bước khôn hươi nét vẫy vùng.
Công cán ngày xưa ai nỡ phụ,
Nhiều năm giúp nước vững non sông.

TRƯƠNG-HÁO NHÂN
(Bạcliêu).

TIẾP RƯỚC quan Tân Toàn-Quyền

Quan Toàn quyền Alexandre Varenne qua cũng gần tới, các nhà trí thức Annam không dìn dáp chi với Nhà nước muốn hiệp nhau lại để tiếp rước ngài hầu bày tỏ ý kiến của mình và sự vui mừng của người Annam trong lúc ngài đảo lịnh sang nhận chức Toàn-quyền Đông Pháp.

Vậy những người Annamnào muốn dự vào cuộc tiếp rước ấy hãy gởi giấy đến cho ông Nguyễn-phan-Long, Tổng-lý báo *l'Echo Annamite* mà xin ghi tên mình vào sổ, và trông ít ngày sẽ định chắc ngày tiếp rước. Việc dự cuộc tiếp rước nầy ấy là lấy tình mà đối đãi cùng quan tân Toàn-Quyền chớ không có đậu tiền đậu bạc chi ráo.

Sau đây xin đem qui danh các đứng đầu xướng cuộc nầy cho đồng bào tường lãm:

Ông Trương-văn-Bền, Hội-đồng quản hạt, Nghị-viên phòng Thương-mãi Saigon.

Ông Huỳnh-ngọc-Bỉnh, Đốc-phủ-sứ hồi-hưu, Nghị-viên phòng Canh-nông.

Ông Nguyễn-huỳnh-Điều, Nghiệp-chủ, Nghị-viên phòng Canh-nông.

Ông Nguyễn-văn-Đỗ, Nghị-viên Thành-phố Saigon.

Ông Trần-văn-Đôn, Y-khoa tấn-sĩ.

Ông Nguyễn-tấn-Được, Hội-đồng quản-hạt, Nghị-viên phòng Canh-nông.

Ông Trần-văn-Hiệp, Nghị-viên Thành phố Saigon.

Ông Trần-kim-Kỳ, Nghị-viên Phòng Thương-mãi Saigon.

Ông Nguyễn-phan-Long, Hội-đồng quản hạt và Hội-đồng Thành-phố Saigon.

Ông Lê-văn-Mẫu, Thưởng-thọ Ngũ-đẳng bửu-tinh, Đốc-phủ-sứ hồi-hưu, Nghiệp-chủ.

Ông Nguyễn-tấn-Sử, Thưởng-thọ tứ đẳng bửu-tinh, Đốc-phủ-sứ hồi-hưu Nghiệp-chủ.

Ông Nguyễn-văn-Thính, Y-khoa tấn sĩ.

Ông Nguyễn-tấn-Văn, Hội-đồng Thành-phố Saigon.

Muốn bán

Một cái xe hơi hiệu *Delahaye* 10 ngựa kiểu xe kiến (Limousine) số xe gần tới số 4 ngàn, có đồ phụ tùng đủ, áo nệm mới tinh hảo, chạy 100 ki-lô một bao 12 litres săn.

Xin do nơi Bổn-quán.

Tỏ trần tâm sự

Nguyên cái nhà in của bổn-báo dựng lên hai năm nay, khi dựng lên xong-xả thì tốn hao hết 11 ngàn đồng, trong số đó thì của nhà có 4 ngàn, còn bảy ngàn phải vay hỏi. Số vay 7 ngàn đỗ lời ra thành 11 ngàn, mà bổn-báo rằng trả ơn rồi dựng 4 ngàn, hiện nay còn lại 7 ngàn, nhơn việc bàn nhựt trình tuy cũng chạy song phần góp tiền có rất chậm trễ, đồng lặng đồng mọc, nên riết lại mấy tháng sau đây không thể trả nổi nợ nên bị chủ nợ kiện. Những tưởng công việc phải dở dang may nhờ có bà Thạnh-thị-Mau có lòng tốt đảm đương, ra bao trả số nợ, tính yên mọi việc. Nên kể từ ngày 15 Novembre 1925 bổn-báo sẽ giao cái nhà in lại cho bà Thạnh thị Mau làm chủ, người sẽ lấy Patente và sửa sang lại hầu có lãnh in các công việc khác nữa. Còn phần bổn báo cũng cứ việc in tại nhà in nầy và trả tiền in như người ta vậy.

NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Tổng-lý Đông-Pháp thời-báo

HƯỚNG TRUYỀN

SAIGON

Tỏ dấu buồn rầu

Nhơn dịp Hoàng đế Khải định băng hà, các sở Nhà-nước đều kéo cờ tam sắc lên nửa chừng, còn quí ông quí thầy thì được nghỉ trọn ngày thứ bảy để tỏ dấu buồn rầu trong cuộc quốc tang.

BẮC-KỲ

Cọp tha rằng

Cách vài bữa rày có một con cọp thật to mon lần xuống tại Hong-bi gần tỉnh Quảng-yên (Bắckỳ) làm cho nhơn dân lấy làm sợ hãi lắm. Cọp ấy đã bắt sống hết hai tên dân trong làng mà tha đi. Người ta có báo quan để rình bắn chúa sơn lâm và gây bẫy để bắt sống hắn.

Chợ phiên ở Namđịnh

Bữa chúa-nhựt 8 Novembre rồi đây tại tỉnh Nam-định có làm lễ khai cuộc chợ phiên lần thứ ba của tỉnh ấy.

Tiếp rước ông Varenne

Đến ngày 12 novembre tới đây ông Robin, Tổng thơ-ký phủ Toàn-quyền cùng các qui quan khác sẽ quá giang chiếc tàu *Claude Chappe* để vô Sai-gon, dự cuộc lễ tiếp rước quan Toàn-quyền Varenne.

ÂU-CHÂU

Chiếc bẻ giữa dòng

Chiếc tàu buôn tên *Ingacio Florio* của người I-ta-li mới đây ở Montréal chạy qua Bristol thình lình giữa đường bị bể làm cho gãy cái bánh lái và mấy chiếc ca-nốt thì dứt dây trôi mất. Viên quan hai cai tàu bị sóng cuốn trôi mất, còn anh premier mai tre thì gãy hết một đó.

Tàu trôi lênh đênh giữa dòng nơi biển Đại tây dương kế gặp chiếc tàu *Prisident Harding* của Huêkỳ lại cứu vớt thì thấy trên tàu còn lại 30 người mà đã ngất ngư.

HUÊ KỲ

Chuyện cũng lạ thật

Bà Harrimon đọc nhựt báo thấy có nói rằng: «Một người dân bà kia ngồi máy bay bay lên cao rồi đáp xuống rất lẹ thì thấy có động đến thính-giác thần kinh nên xin cho theo ngồi máy bay với một vị quan hai phi công là chồng của người rồi cùng cho máy bay đáp xuống 2 lần thật lẹ thì thấy rõ ràng những người điếc mà làm cách ấy thì sẽ khỏi bịnh ngay.

Vậy ai có bịnh điếc hãy thí nghiệm trước đi

I-TA-LI

Thích khách quan Thủ-tướng

Lính cảnh-sát mới bắt ông Janobi ni, cựu Thân sĩ, trong một căn phòng ở khách sạn Dragoni, tại kinh đô *Rome*. Xét trong phòng ấy thì thấy có đặt một khẩu súng chĩ ngay qua cửa lớn (balcon) dinh Chigi, là nơi quan Thủ-tướng Mussolini ngồi coi điều binh. Có một cái xe hơi chở dây súng lục liên và bị đạn tính việc đi xa còn đậu phun; quanh khách sạn. Các quan, nhứt là sứ-thần nước Chilí lấy làm mừng rỡ giúm cho quan Thủ-tướng có thánh thần che chở còn nhơn dân thì rập nhau mà tỏ lòng vui vẻ.

Số nhựt báo ở các nước bên Âu-Mỹ ngày nay

Người ta tính số nhựt báo ở các nước văn-minh, như nước Anh mỗi triệu dân có 98 tờ nhựt báo, cả toàn quốc 49 triệu dân có 8920 tờ nhựt báo; nước Suisse mỗi triệu dân có 270 tờ nhựt báo; nước Pháp có 10 ngàn tờ báo; nhiều nhứt là nước Huê-kỳ có đến 30 ngàn tờ báo. Vậy thử so số báo các nước với số báo ở nước ta thì cả thảm vào đâu, thế mới biết người minh biết đọc báo hãy còn ít lắm, mà khi đọc báo lại không chịu trả tiền báo nữa thì tờ báo sống sao nổi, trách nào số báo không tăng thêm mà chỉ thấy càng ngày càng ít mãi đi. Nhưng mà nghĩ lại thì cũng chán, hễ báo ít lắm mà người viết bán không có, đến cho mấy anh văn-sĩ dở mùa trây: tiết hằng ngày cho dầy tờ báo, thì báo mà làm gì! Báo càng ra nhiều bao nhiêu, xã-hội càng ngột hơi bấy nhiêu.

ẤN-ĐỘ (INDE)

Cũng dự hội vạn-quốc kia đấy

Kỳ nhóm hội-đồng vạn-quốc vừa rồi, Hoàng-tử Ấn-độ Manaradja de Patiale cũng làm đại biểu cho Ấn-độ tới dự hội.

Ông A. de Gobart có thuật cả binh dung và cử chỉ của Hoàng-tử một cách kỹ lưỡng, kể lại nói rằng: « có thấy Hoàng-tử đeo một cái bút bằng vàng nạm kim cương, mà không thấy Hoàng-tử lấy ra để viết gì, chẳng hay Hoàng-tử có biết đọc và biết viết gì không ta.

Lời bình phẩm ấy cũng khó chịu thiệt, song ai kia thì chê được, chớ người minh thì không chê được, vì tuy vậy chớ cũng còn hơn mình nhiều lắm đấy! Chớ thấy ông «đầu sỏ» của người minh đi du lịch ngoại quốc, vào coi nhà báo cũ, cầm bút đến nửa giờ đồng hồ mà không rặn được chữ nào đó sao?

PHÁP-QUỐC

Máy ghi lời nói

Mới đây Hạ-nghị-viện bên Pháp có mua 22 cái máy ghi lời nói để vòng xung-quanh phòng hội-nghị để khi các nghị-viên tranh luận, có máy ghi lời nói cho thiên-hạ coi khỏi lầm.

Bao giờ nghị-viện của người minh cũng có thứ máy ấy nhỉ? Để chúng ta được xem coi mấy ông Hội-đồng, ông nào áp-úng trong miệng, cười chơi!

Ai hay đi biển

Mới đây các nhà ngư-nghệ có chế ra một thứ lưới nổi (filet flottant) rất dân-tiện, làm cho sóng bể dẫu dữ dội cũng phải an-tịnh như thường. Các tàu bè cứ mắc vào xung-quanh mà đi, dầu sóng-gió mấy cũng không sợ, thế mới biết sức người cạnh-tranh được với cả trời.

MỸ QUỐC

Đình-công

Ở bên Mỹ mới trong 5 tuần-lễ nay, mà có tới 5 muôn (50 000) người thợ mỏ đình-công, lại mới đây thêm 10 muôn (100.000) thợ cùng đình-công nữa

Người ta nói rằng việc đình công nầy do một tay lãnh-tụ đảng thợ-mỏ là M. John J. Lewis đứng chủ-trương. Thế mới biết cái phong-chào đình-công đã lan ra khắp hoàn-cầu rồi

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Người sống được nói chuyện với người chết

Vừa rồi ở Paris có nhóm cuộc hội nghị của các nhà theo đạo hư-linh, trận thế giới đều có đại-biểu đến dự, chủ tọa là ông Arthur Conan Dozle nước Anh, Hồi trước ông nầy là một nhà theo cái vật chất chủ nghĩa (matérialisme) không hề mê tín bao giờ, vậy mà sau đây ông trở lại theo đạo hư-linh, bỏ cả những chí nguyện về sự phú quí công-danh, vì ông tin rằng: linh-hồn người ta vẫn còn mãi mãi như nhiều phen các nhà hư-linh có cầu hồn người chết về, thì quả nhiên thấy về thiệt, bởi những việc đã qua cùng đương thời thì hồn đều nói được cả, lại biết cả làm thơ làm văn. Người ta lại cho in mặt linh hồn vào một miếng đất sét nhuyễn thì quả giống thiệt. Có một lần người ta bảo linh hồn đưa tay ra rồi đem máy chụp lấy hình bàn tay đó làm bằng cớ.

Cuộc hội-nghị vừa rồi có định mấy điều, một là mở cuộc thi để phát minh một bộ máy thông tin với người chết, và một thứ vô-tuyến-điện để nói chuyện với linh hồn song không biết đã thành hiệu chưa? Nếu thành hiệu được mà cất máy ấy truyền bá sang tới bên mình, thì chẳng ai có cha mẹ anh em chị em bà con bậu bạn quá khứ cùng hoan nghênh lắm. Nhứt là Đoàn trường khách hẳn dùng ngay cái máy ấy mà thông tin với ý trung nhơn.

XIN HỎI ??

—Công-Luận-báo số 195 ra ngày 19 Septembre 1925 bài «*đôi lời ngỏ yêu cầu cùng các ông hào-phú toàn xứ Nam kỳ*» có câu: «*Các ông hào-phú toàn xứ Nam-kỳ ôi, việc của người ngoài biên-cương ta, như địa-chấn Nhựt bổn, thủy nạn tỉnh Quảng đông, bão Sông-cầu vân vân.*»

Xin hỏi? Tác-giả chỉ Nhựt-bổn Quảng-đông là ngoài biên-cương đành, còn Sông-Cầu về xứ Trung-Kỳ thì có thể cho là ngoài biên-cương được không?

Trung Lập báo số 544 ra ngày 7 Novembre 1925 có bài «Hoàng-thượng Khải Định thăng hà».

Người ta thường dùng chữ «băng hà» để chỉ vào vua chết, chớ còn «thăng hà» thì chưa thấy ai dùng bao giờ, vì «thăng» nghĩa «lên» «hà» nghĩa là «sông». lên sông thì có ra nghĩa lý gì chăng? Vả chăng chữ (thăng) người ta dùng vào chữ (thăng vị) nghĩa là (lên ngôi) thì được. Hay quí báo lầm chữ hà ra chữ thiên đó chăng? Xin hỏi??

— Lục-Tỉnh Tân-Văn số 2006 ra ngày 21 Avril 1925 bài «Gia-đình giáo-dục» có câu «thế mà xét ra trong trăm người chưa đỗ chắc có đến một ai được hoàn-toàn (nếm) lấy trọn (nền) gia-huấn».

Xin hỏi? chữ «nếm» và chữ «nền» hai chữ có phù-hiệp nhau không?

— Công-Luận-Báo số 214 ra ngày 12 Octobre 1925 bài xã-thuyết (!) «*mất con một cách bí mật*» *có câu* «*khi đọc thơ rồi cả nhà đều nổi tiếng ruồi xanh*».

Tôi thường nghe «tiếng ruồi xanh» là những tiếng vo-ve rộn rực, người ta thường ví những lời kẻ gièm-pha, tiểu-nhơ có bài phú «ghét con ruồi xanh» truyện Kiều cũng có câu «đầy nhà vang tiếng ruồi xanh». Vậy mà cứ như bài nầy thì khi ở nhà nhận được tin con rồi đều nổi tiếng ruồi xanh là nghĩa gì? Xin hỏi??

N. K.

Ngày lễ Đình-Chiến

bữa 11 Novembre 1925

Thứ ba 10 Novembre 1925

5 giờ rưỡi chiều — Làm lễ tại đài nghĩa-sĩ trận vong.

8 giờ chiều. — Bắn súng thần công.

9 giờ tối. — Chưng cộ đến cô dạ nhạc của chiếc chiến thuyền Jules-Michelet giúp vui.

Đương đi — Bd. Norodom, ngừng trước dinh quan lãnh binh, đường Mac-Mahon, Lagrandière, ngừng trước dinh quan Nguyên-soái Nam-kỳ, đường Pellerin, đường d'Espagne ngừng trước dinh quan Đốc lý thành phố Saigon, đường Catinat, ngừng trước nhà Lát Tây, đi theo đường mé sông, Boulevard Luro về thành.

Khi chưng cộ đến rồi thì có hát bóng tại Chợ mới Saigon và sau nhà thờ Nhà-nước.

Thứ tư 11 Novembre 1925

6 giờ: Bắn súng thần công.

7 giờ rưỡi. Diễu binh nơi đường Norodom kế đó có các cuộc chơi tại «Poule Gauloise».

9 giờ rưỡi: Xổ số Tương-tế tại dinh Đốc-lý thành-phố Saigon.

3 giờ chiều: Đua ngựa kỳ thứ nhứt tại Trường-đua.

4 giờ tới 6 giờ rưỡi chiều: Các cuộc chơi tại vườn lạc-viên.

4 giờ rưỡi chiều: Đấu cầu tại vườn ông Thượng.

4 giờ 45 chiều: Tiệc khiêu vũ cho trẻ nhỏ tại phòng lạc-viên.

6 giờ chiều: Bắn súng thần công.

8 giờ rưỡi tối: Tiệc tại nhà hội lính bộ và lính thủy.

10 giờ rưỡi đi: Tiệc khiêu vũ tại dinh Đốc-lý thành-phố Saigon.

Trọn ngày lễ có các cuộc chơi thường trước Chợ-mới Saigon.

Tối 11 Novembre có hát bóng tại chợ-mới và sau nhà thờ.

∴

TUỒNG HÁT BÓNG TRONG 2 ĐÊM

Đêm 10 Novembre 1925

Tại chợ-mới

Eclair Journal N. 9 (1925).
De Soissons à Reims.
Pathé Revue N. 51.
La Paresse de Policarpe.
Le Sous-marin pirate, 4 parties.

Sau nhà thờ

Eclair Journal N. 10 1925.
Une visite dans les régions dévastées.
Pathé Revue N° 44.
L'Aue Jaloux.
Francine et Colette, 4 parties.

Đêm 11 Novembre 1925

Tại chợ mới

Eclair Journal N. 10 1925.
Une visite dans les régions dévastées.
Pathé Revue N° 44.
L'Aue Jaloux,
Francine et Colette, 4 parties,
Fatty n'assiste 2 parties

Sau nhà thờ

Eclair Journal N° 9 1925
De Soissons à Reims.
Pathé Revue N° 51.
La Paresse de Policarpe.
Le Sous-marin pirate, 4 parties.
Hélène et médor, 2 parties.

Theo chương-trình hát trong hai đêm lễ trên đây, hội Lương giáo-hòa học Nam kỳ có hát thêm.

Le Raid de Pelletier d'Oisy

Cuộc cời phi-thoàn của quan ba Pelletier d'Oisy từ Paris qua tới Tokio kinh-đô nước Nhựt.

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	13 f. 95
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine	13 95
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de chine)	13 95
Hongkong et Shanghai	13 75
Chartered Bank	13 95

GIÁ LÚA GẠO.

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh Huế và cái bao nầy:

Lúa Vinh-long	6$10	tới	6$ 20
Lúa Gò-công	6 45	—	6 55
Lúa Bãi-xàu	6 40	—	6 45
Lúa Bảo-lộc	6 50	—	6 60
Lúa Cao-man (trắng)	5 95	—	6 05
Lúa Cao-man (đỏ)	5 50	—	5 60
Gạo tứ-giang tốt	6 30	—	6 46

Giá giấy Quốc tài Đông-Pháp: 50$ 50

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU CHẠY VỀ

Chiếc Amiral PONTY ở Port-Said đã chạy qua Đông-Pháp hôm ngày 10 Octobre.

Chiếc CEYLAN ở Sanghai sẽ đến Saigon ngày 27 Octobre

Chiếc ANDRÉ-LEBON ở Pháp-quốc sẽ đến Saigon ngày 5 Novembre.

Chiếc ARTAGNAN ở Nhựt-bổn và Trung-quốc sẽ đến Saigon ngày 30 Octobre.

Chiếc ANGKOR ở Trung quốc và Nhựt bổn sẽ đến Saigon ngày 13 Novembre.

Chiếc Compiègne ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 3 Novembre.

Chiếc Amiral NIELLY ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 28 Octobre.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc COMPIEGNE sẽ chạy đi Pháp quốc ngày 6 Novembre.

Chiếc ARTAGNAN sẽ chạy đi Pháp-quốc tối ngày 2 Novembre.

Chiếc ANDRE LEBON sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt bổn tối ngày 7 Novembre.

Chiếc AMIRAL PONTY sẽ chạy đi Annam và Tonkin ngày 10 Novembre.

Saigon

Nó không biết chỗ mua

M. Phan-Quan, thương-gia ở đường Catinat số 37 mới đến bót mà thưa một cậu Đạo chích nào đó chẳng biết tên, tới tiệm ăm bết một cái máy hát hiệu Perfectaphone và 10 cái đĩa cải-lương giá 87$.

Thiệt anh Đạo-chích nào đây cũng tệ lắm! Thứ máy hát Perfectaphone, Allo, Opéra và đĩa hát cải-lương đăng tiệm Phan-thành-Hiệp ở đường Vlénot số 54 có bán thiốn gì mà giá lại còn rẻ hơn các nơi sao không chịu khó đến đó mà mua đồ ăn cắp của người ta rồi có ngày mang họa hử? Hay là cậu nầy không biết chỗ mua nên mới làm ẩu, như thế?

Cholon

Treo mộc

Xã trưởng Trương-văn-Kh., ở A. L. mới cách ít ngày rày đây bộ khi thấy chú cai nhứt Xã chưa đủ cho là vinh, nên thấy cang qua nghề đồ-bảo, thấy thấy mấy bợm cờ-bạc coi thong-thả, dám ăn dám chơi, nên thấy mới bắt nhước. Nhưng bởi chưa rành nghề, làm cho đồ nợ bộn-bàng, rồi tính thế chẳng êm nên trao mộc kỷ lại cho một chú Hương trong làng rồi cút mất mấy ngày rày.

Làm cho mấy thầy giáo hôm tháng rồi đây tiền lương không ai phát, 3, 4 tháng mà lảnh chẳng đặng... tức, quá phải đi thưa-bảo hại cho quan Phủ phải bổn thân đến nhà việc mà tra xét; tội nghiệp cho bà thân của thầy phải gởi tra số bạc lương đó nên mới êm. Làm Xã như thầy nầy đây thiệt là xấu.

Nghe nói cô thiếu của ;ại hắc quầy mấy ngàn đồng, nó cần đương tìm kiếm, khéo nhè lũ ấy mà chơi gian bùng, chúng nó không biết vị tình ai bao giờ, rồi đây cũng không khỏi nó.

Thiệt là thầy làm lếu quá, chơi bời chỉ cho mang nợ, mang nần, chẳng biết thầy có rõ cách cờ gian bạc lận không mà thầy gan vậy, mà biết gan chúng nào càng thêm khổ chúng nầy.

Ấy mới biết có vui thì phải có buồn.

Tôi mà viết bài nầy ra đây là có ý muốn cho mọi người trông vào mà xa lánh mấy nơi cờ bạc, vì có câu: «đỗ bác môn trung mạc khứ thân, năng sử anh hùng vi hạ tiện» khuyên ai khá nhớ.

Trum, lai cảo

Rung cây nhác khỉ

Hôm tháng trước bao Đông-Pháp ngày 31 Août có 1 bài nơi khoản thời sự, nói về việc thầy Ban biện lồng làng T. T. vì ý thế mà danh tên Th.

Tôi đây vốn chẳng có bà con chi với Th. cả, mà sao tôi dám thái lai đến việc của người. Nhưng vì việc trái phép quá lẽ, cực chẳng đã tôi phải viết ra bài ấy.

Trước khi tôi cầm viết mà viết thì tôi ngập ngừng ba phen không dám viết, là vì tôi rõ biết thầy oai thế lớn lao nội trong phần tổng ai cũng kiêng cũng sợ thầy, cho nên tôi ngần ngại rồi để viết xuống. Kế nghe ông thần lương tâm ổng nạt tôi rằng: nhà ngươi sao có tư vị một người hung bạo dường ấy, mà để cho dân quê đốt phải chịu lần tham sao? Ngươi đây là người gì mà chẳng biết thương đồng tưởng giống, việc đã trái lẽ sao lại điềm nhiên? Ngươi cứ việc làm phải, dầu cho có đến chi để cho công chúng dư luận gièm không sao đâu mà dụ dự. tôi nghe lời ông nói có lý, nên đánh bạo mà viết ra cho thầy ăn năn sửa tánh, mong rằng có ngày thầy bỏi tâm cũng trở ra 1 vị thanh liêm chớ chẳng không nào ngờ thầy đã có lỗi mà chẳng chịu nhận lỗi, cứ quen tánh cũ.

Mới đây có hai ba con chó săn, vẫn sẵy lâu nó muốn cắn tôi cho rách thịt, nay thừa dịp nầy nó đến mách thôi với thầy xui thầy kiện thưa gì đó lắm xấu, còn bàm nói để hửy nào thầy đòi tôi vào mà đánh đòn nữa chớ!

Ý hà! Nghe nói đứng chưn lỗng, đó mồ hôi hột. Thầy ôi! xin thầy nghĩ suy lại chớ vội nghe lời mà tội nghiệp cho kẻ dưới tay. Cúi xin thầy xét lại, lượng cho.

Sang Hà

Giadinh

Điềm mắc điềm mới đau

Tân Huỳnh-văn-Cao trước có ở bồi với M. Vidal, song tánh nết xấu quấc nên ông đuổi nó ra khỏi nhà. Tối đêm 30 Octobre rồi đây, lối 7 giờ, thừa dịp M. Vidal đi vắng mới lén vô nhà lại cạy tủ bàn viết lấy 50 miếng giấy 1$, hai tấm giấy 20$ và một tấm giấy 10$ của M. Vidal cất trong cái hộp thuốc xì-gà.

Ăm được số bạc lớn, nặng túi rồi mới lại ga đi xe điện ra Saigon kêu một con từ thời, bao một cỗ xe hơi, gái sắc (!) trai tài (!) mới thả lên ăn nem Thủ-đức. Ăn uống no say cho phỉ tình khao-khát tới 12 giờ khuya mới lên xe trở về Cholớn mướn một căn phòng để bày cuộc trăng tình giỏ nghĩa.....

Cuộc vui đã mãn, Huỳnh-văn Cao mê-mệt nằm ngủ như chết, con quỉ kia mới lần lưng cậu ta rình trọn cái bọt-phơi rồi lén lên mở cửa phòng mà quất ngựa.

Sáng ra cậu ta biết mắc điềm rồi mới đến cở với lính, lính tra ra lời vụ ăn cắp bạc của M. Vidal nên nắm dầu cậu ta mà giam vào khám.

Thật đáng đời thay, mà cũng đáng kiếp thay!

Tayninh

Đối-thủ chưa?

Bữa thứ ba 3 Novembre tại con đường Tam long nơi chợ-mới có cặp nữ tướng diễn một lớp tuồng cho mọi người xem đều buồn cười.

Số là một cô kia vợ của một ông sơn-đầm ở đồn Lộgô, vì ai cũng cho cô là Hàng-tố-Mai tái sanh, bởi cô thường hay hầm hại người hiền-lành. Lính mã-tà thú đồn và bồi bếp đều bị cô tàn cô rồi mà kô phải bị đồn người bị đuổi. Đã vậy cô chẳng chút tình thương, mà cô lại tặng mình lên quá lẽ, làm cho ai thấy cũng phải chê phải ghét. Nên bữa thứ ba rồi đây cô dắc chí tuá ra chợ lấy oai, cô vừa gặp thị-Phụng là vợ của lính Hợi, liền mắng tiếng lên rồi đòi 2 đồng bạc của thị-Phụng thiếu.

May đâu ai! Hàng-tố-Mai vừa gặp Điêu-tam-Xuân, miệng hà hoát ra đòi nợ lại có chưởi mắng om sòm làm cho thị Phụng tức mình phải ra tay thủ đoạn. Bữa đó công chúng được coi một cuộc đôi gà mái chọi nhau.

Bân-Tăng.

Cantho'

Sửa rồi

Cái cầu chỗ cây số 61 nơi con đường địa hạt số 30 ở Cânthơ đã sửa lại rồi, xe cộ chạy được nữa thương.

Châu-đốc

Cũng sửa lại rồi

Kể từ ngày 5 Novembre con đường Châu đốc đi Takeo và đi Longxuyên đã sửa lại rồi, xe cộ cứ việc chạy như thường.

Biênhoa

Khoan đi!

Vì mắc sửa cái cầu Phước-Hòa nơi con đường Quản hạt số 1, từ Biênhòa lên Budop chỗ cây số 48, vậy nên kể từ ngày 9 tới 16 Novembre cấm xe cộ không được đi ngã ấy.

Soctrang

Đắc kỳ công

Mới coi thấy tựa trên đây chắc chư khán quan tưởng cậu lính nào bắt được trộm cướp chi đó, nên được công lớn, mà lúc nầy trời có trăng sáng như ban ngày, bụn gian đâu nghỉ, có đi làm ăn lớn hay là nhỏ đâu, mà cho mấy cậu lính bắt được.

Nhưng mà có việc nầy xảy ra, cũng lại ý quyền, và ý tưởng lấy vải thưa che mắt ai cũng được hết. Lúc nầy trời có trăng, nên nhiều người đi rình bắn dơi quạ, mà người lớn thì biết khôn tránh khỏi mấy nhà có quyền tước, bị bắt cậu nhỏ có tánh ngang nên lảnh một bữa đòn rất nặng cho tới tối giờ, đêm 25 Octobre 1925, tên Lê-văn-Trà 16 tuổi, em vợ tên Từ Nam, và tên Tài 13 tuổi, con cai Ngọc hiệp nhau cầm giăng thung đi kiếm bắt dơi quạ, đi tới nửa đêm mới bắn được có một con, nên đi kiếm bắn thêm cho đủ cặp chia nhau làm thịt nấu cháo ăn chơi, đi tới đầu xóng nhà ông T. ấy đội T. police tuần thành mà chúng nó không lo tránh trước, bởi thấy cần lo việc tuần phòng tầm bắt kẻ gian, mà ai mặt nết sức, kiếm không gặp tên trộm nào dám làm ăn lúc trời có trăng sáng, thầy giận lắm vì bấy lâu thầy có công rình mà bắt không được tên nào, lại bọn gian còn cả gan ra làm ăn tại các phố buôn bán giữa châu-thành, không ai hay mà có hay là tại phước chủ nhà, nay trí bỏ lên rồi tiếp nhau mà bắt, chớ chớ linh tính giác rất muộn. đêm ấy thầy ngủ sớm, mà hai tên tiểu quỉ nầy dám phá thầy, bắn rớt đạn nhằm nhà thầy làm tuầy giực mình, mất giấc, thầy giận bởi ai, chúng nói tuổi, thầy bởi tuổi là ai lại dám trả lời tuổi là tuổi, chọc giận thầy mở cửa ra, thì tên Tài sợ chạy mất, còn tên Lê-văn-Trà chạy không kịp bị thầy bắt trí hỏi là ăn trộm, rồi mặc lính thầy đánh đập tên trà bầm mình hết, đánh đã rồi dắc đến bót poste giam, sáng ra nghỉ vô cơ khó phao là ăn trộm, nên đem nạp về tội không giấy thuế thân, tế ra xét khai sanh tên Trà mới được 16 tuổi, xả Huệ thương hồ cô hàn nghèo khổ cho giấy bắt mãn khỏi bị tội, rồi tên Trà đưa thương tích trong mình cho ông cò coi mà kêu nài, thiệt ấy đội nói tại tên Trà sợ chạy, tế vào đâm ô rô quấn bầm mình như vậy. Thôi huề đuổi về; nên thầy đội đắt kỳ công là vậy đó, chớ không phải bắt được trộm cướp chi hết, tội nghiệp tên Trà tế bào có cho chị nó cùng nghèo. mà cũng tại nó dại, không biết quyền thế của thầy đội. nên phải chịu đòn mang bịnh. ôi rất đau đớn thay cho kẻ nghèo và côi cút. —.

CHÁNH TÂM.

Bangiong

Chơi gì vậy nà?

Bữa 30 Octobre tối tại chợ Bangiong, Sốc-trăng, có một đám đánh lộn sắt nện kịch liệt, một thầy phạm nhơ «Infirmier» kêu là Lê-bửu-Quốc với một chàng thiếu niên kêu là Trang-bạch-Vân dắt Lựu. Sự tích trước làm sao thì tôi không biết, mà ngày nay cái cọ với nhau lời qua tiếng lại một hồi, rồi hai đàng nổi trận hành hung, thì Quốc nói lớn rằng tao đánh mầy cho biết chừng, Quốc nói dứt lời, liền tả Bạch-Vân, Lựu nói ta hà lại nhịn mi sao. hai đàng một tới một lui kẻ đánh người đỡ bão trăng qua bên đẹp coi chẳng khác hai cọp giành mồi, một chập lâu Quốc liệu bề sút sức, tính trở nhập nội toan bề thủ thắng, Bạch Vân chẳng kiệp đề phòng, nên bị Quốc tập cho một miếng nơi cách đồ máu, vậy mà Quốc còn chưa hết giận muốn làm cho mất giống Bạch Vân thò tay vộ hăng bộp đ.. cho đã nư. Bạch Vân trợn trắng, kẻ có người can nên Bạch-Vân mới thoát nạn. Lính đến nơi mời 2 cậu vô nhà ngồi, 2 cậu bất tuân.

Vụ nầy còn đương ăn thua sau sẽ tiếp theo.

Nguyễn-bá-Ước

Cũng là một nghề

Tục ngữ có câu «Nhứt nghệ tinh nhứt thân vinh» Nhưng mà nghề nầy rất khinh rất bỉ. Mấy ông cũng còn nhớ một năm kia các nhựt báo đều kêu rêu 1 thằng xưng là học trò khó, còn mẹ già đi kiếm sở làm dặng nuôi mẹ, rủi không có sở, nên xin tiền về đường. Mấy ông cũng còn nhớ chớ!

Năm ngoái anh ta có xuống Bangiong một lần, nhờ thầy Hương-chánh nghe than tội nghiệp. xin tiền giúm, cũng được vài chục. Lúc đó tôi còn ở trường nên năm nay không biết mặt. Năm nay nó còn trở xuống một lần nữa. Tôi viết bài nầy, dặng chỉ hình tích, sẵn mặt của nó kẻo mấy ông lầm nó! Bữa chiều 24 Octobre, tôi đi chơi gặp anh ba Ký dẫn một người ấm nói nhà có khách không chỗ ngủ làm ơn cho anh nầy ngủ nhờ một đêm. Tôi vui lòng liền vì anh em của ấm như anh em của tôi. Tôi bèn dẫn về dãi cơm nước. Thật vẫn anh ta rất hay anh ta than cùng mẹ già mà lại mù quáng, anh ta nhắc sự gian nan của anh ta mà tôi bất động lòng. Tôi bèn nói: «Thôi anh ở đó đây ít ngày, để tôi đi hỏi coi ai muốn cho con họ riêng không, chớ có thì anh dạy kiếm tiền nuôi mẹ». Anh ta giả ơn tôi. Nói chuyện chơi rồi anh ta liền bồi tôi tánh tình, gia sảng của mấy ông nhà giàu ở Bangiong lại hỏi. Tôi lấy làm lạ cho tên nầy mới lại Bangiong mà hỏi gia cư điền sảng của người ta làm chi. Tôi có bơi khuyên ưa vị tôi không chịu người nói chuyện nhiều. Cơm nước rồi anh ta lại mượn tôi giúm đi nói sự tích anh ta vậy đó, cho mấy ông nhà giàu cho anh ta tiền, chừng đó tôi phát ghét lại sanh nghi là thằng điếm lọc lính, dùng ba tất lưỡi gạt gẫm người. Tôi bèn nói: «Anh mượn tôi chuyện gì được cho chuyện đó không khi nào được vì tôi xin tiền người ta ở Bangiong đều chạy mặt tôi nay anh mượn giúm xin cho anh nữa, phải được thì tôi xin cho tôi có dám tới anh.» Anh ta làm thinh. Tôi chỉ chỗ cho ngủ tức thì tôi chạy vô hỏi anh ba Ký vậy chớ anh đó là ai vậy, thiết với anh không? anh nói «không biết nó ở đâu, mà năm ngoái nó có lại đây xin tiền một lần, nay nó còn trở xuống hỏi thăm tao. Nhà có khách nên tao giao cho mầy, chớ có thiết thốt gì đâu, nghe vậy tôi lấy làm ngạc nhiên, vì để điềm trong nhà như nhà có nhiều rắn hổ. Tức thì tôi chạy về mượn anh sáu Vì thức giúm coi nhà. Không lẽ đuổi nó ra, tuy là biết rõ ràng nó là điềm mà mình làm bức nó cũng tội-nghiệp. Làm đêm đó tôi với anh sáu Vì thức tới sáng, không dam ngủ sợ nó khuấy đó. Đêm đó tôi có viết cho nó ít chữ như vầy: «Nè anh! tôi lầm anh là anh em bạn với anh ba Ký, chớ nghe dọng nói của anh thì tôi đã rõ biết lý-lịch của anh rồi. Tôi khuyên anh giải nghệ, kiếm sở làm ăn, anh đa trơn thịt liền như vầy kiếm không đặng một sở sao? Đỗ đi làm đầu nhọ-nhuốc vậy. anh không hổ với loài tằm, kiến sao? Khuyên anh giải nghệ.»

Sáng ra tôi mượn anh sáu Vì đưa thơ cho anh ta, tức thì anh ta đi liền, tới bữa nay không thấy trở lại.

Mấy ông hãy nhớ hình-tích và cách ăn mặc của nó như sau đây kẻo lầm quấn xảo. Hơi cao cao, da đen, đội nón trắng, đầu cúp chảy cao, áo bà-ba trắng ở trong, ngoài áo ouvert, bằng tussor-laine hai túi bao, quần trắng, đi guốc. Miệng lưỡi, biết vài câu tiếng Tây.

Làm ơn chẳng mong gì trả ơn, nhưng mà làm ơn cho kẻ không biết ơn cũng không ích gì.

Thật đáng khinh bỉ cho một đứng râu mày. Ở đời thiếu chi sở làm, mà chẳng chọn một nghề đỗ dùng ba tất lưỡi gạt gẫm người ta, còn thua bọn xe kéo, bọn đi-điếm nữa.

Đáng ghét, ước ao sao mấy ông vác chổi cùn đuổi nó đi, nếu nó lại xin tiền mấy ông: ấy là nó khi mình đó. Xin mấy ông làm phước nhục nó dặng nó sửa tánh lại cùng bằng mấy ông lập năm bảy cảnh chùa vậy.

Trang-bạch-Vân

Rọi hình cho trẻ nhỏ xem

Tại Guignol, ở góc đường Blancsubé và Marc-Pourpe

CHƯƠNG TRÌNH

Ngày 8 và 12 Novembre 1925

1° Eclair Journal n° 10 (1925.)
2° 3 4° 5° Le Raid de Pelletier d'Oisy.
6° Joséphine veut faire du patinage.

Muốn bán

Một cái xe *Limousine* hiệu *De Dion Bouton*, 10 mã lực còn tinh hảo, đẹp đề lắm.

Ai muốn mua xin gởi thơ hay là lại nhà hỏi ông *Nguyễn-thanh-Liêm*, chủ nhà máy Bureau 52, rue Pellerin Saigon.

Tiếng gọi đàn!!

Lủ quyển sách có giá-trị nên mua

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy-Liệu, Đông-Pháp thời-Báo.

Kính cáo

Tôi chuyên ròng nghề sửa các thứ máy móc mà nhứt là sửa tủ sắt thì thiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải tháo cạy ra cũng khoan lỗ như thợ khác chỉ cứ mần chủ mà mở thôi.

Tủ sắt bất cầu hiệu nào hoặc lộn chủ, mất chìa khóa hay là khóa liệt đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đồ các đồ sắt như sường nhà, cửa sắt, hàng rào sắt, vân vân..

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt hoặc sửa tủ-sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU OC cẩn khải
95 *Bd. Charner Saigon*

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy dặng rõ: Tại đường Amiral Courbet số 43 Saigon, ngang hông Chợ-mới, cậu Nam-Châu khách-lầu, có tiệm may Đoàn-thành-Tạo may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo chẳng dám sai lời, xin mời quí ông quí thầy dời gót tới may thử một lần rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Nay kính
Chủ-nhơn: ĐOÀN-THÀNH-TẠO

Bánh Quốc-nử

Bánh Quốc-Nữ là bánh của gái nhà Nam làm, rất ngon và thơm, dùng không phá bụng, có vô hộp từ tố theo ách Âu-Mỹ.

Có trữ bán tại:

Bếntre: tiệm M. Lâm-v-Tứ, đường Interprète
Bạcliêu: nhà hàng Tất-Xương của M. Trần-q-Thổ
Sốctrăng: tiệm M. Hồ-ngọc-Quí
Sadốc: tiệm Tân-Phong Quai Tân-phú-Đông
Longxuyên: tiệm Tân-Hiệp phố của M. Ngô-văn Dự
Tràvinh: tiệm épicerie Hồng-Tú
Longmỹ: tiệm M. Nguyễn văn Ngô
Bảixàu: tiệm épicerie Thái-v-Xuân
Cânthơ: tại Trung Châu Lữ Quán và tại tiệm ông Võ hiếu-Đễ.
Chợlớn: tiệm M. Lê-v-Ngữ 310 rue des Marins và tiệm Minh phát Thành rue Tổng đốc Phương.
Saigon: tại Au Tisseur 82 Boulevard Bonnard, và mấy nhà ngũ lớn.

Kính xin quí ôngquí bà mua về dùng thử, giúp giùm công nghệ gái nhà Nam được mau thạnh phát.

Mlle NGUYEN-THỊ-THÂN
13 Rue Larégnière. — SAIGON

HÔTEL D' ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N° 72 à 80 Boulevard Charner et Annexe
N° 9 à 15 Rue Carabelli
Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cùng trên lầu, rộng mát, sạch sẽ lắm rất cận tiện cho Quí Khách có việc đi Saigon cùng đi chơi.

HUỲNH-HUỆ KỲ,
chủ nhơn

MỚI KHAI TIỆM

Annam bán ròng hàng

Bombay thượng hạng

Tiệm M. François Sự,

bán hột xoàn 76 Rue Vannier lối giữa dãy phố Chà-và bán vải chợ cũ Saigon. Nay chỉnh đốn lại rất hoàn lệ, bán hàng Bombay ròng *Thứ nhứt hạng* hàng lạ mắt, quyết tranh giải nhứt ở chợ-cũ.

Còn nói gì hột xoàn lối đầu tháng Novembre nầy thì tàu lại sẽ có đủ thứ hột cật kỹ tốt.

Bổn hiệu đã dẹp hết đồ xấu; quyết bán đồ *thượng hạng*, chuyên môn *hột xoàn* và *hàng bombay*, nên xin mời quí ông quí bà nghĩ tình đến viếng một phen tôi sẽ hết lòng hoan nghênh.

FRANÇOIS SỰ
Chủ tiệm hột xoàn và hàng Bombay
76, Rue Vannier
CHỢ-CŨ SAIGON

200 MÁY HÁT

Tiệm CHIÊU-NAM-VIỆN ở tại Chợmới Saigon, mới có lại *200 cái máy hát*, giá bán y như lời rao hồm rày.

Mua sỉ có huê hồng nhiều lại mới có đồng hồ CON-NGỰA cao 0m80 giá có 20$ một cái.

Thơ và mandat gởi cho:

PHẠM-VĂN-NGỌC
Directeur de la maison CHIÊU-NAM-VIỆN
56 rue Vlenot
Téléphone n° 605 Saigon

Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có vẽ họa đồ dựng làm phòng ngủ, nên phòng vi mỗi cũng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sanh: giường mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiểu đều có máy nước chạy.

Kính mời qui ông qui bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LẦU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngan gare xe điện khi chợ mới Saigon mà nghỉ thử một lần thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoà kính thỉnh LÊ-VAN-LỘC

Công-ti Quản-hạt đại thương

Công-ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner

SAIGON

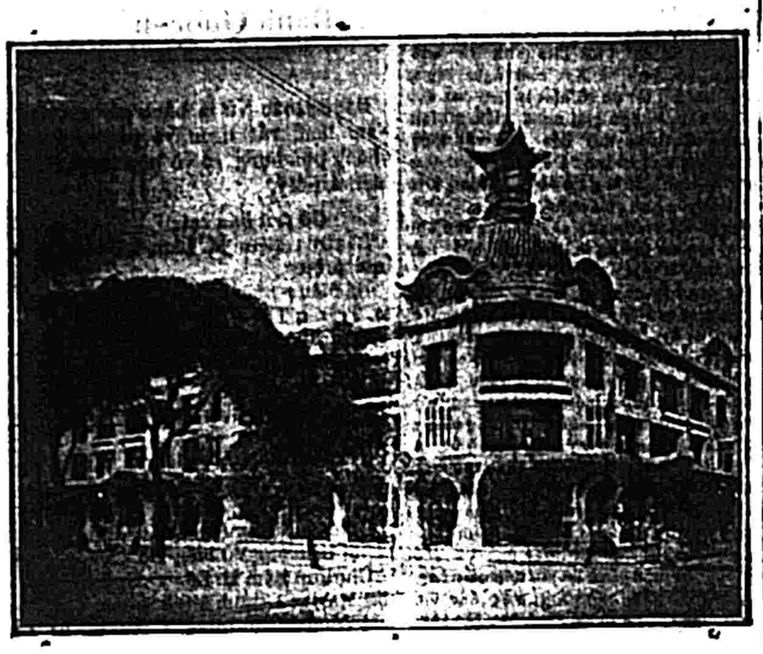

Súng ống và thuốc đạn

đủ đồ phụ tùng sẵn bán

Bao súng, da vàng tốt nhứt hạng, quai xách da láng, có khoen ống khóa, dây đay bằng da mềm 85 quan.

Đầy đựng chim, bằng bố giền da, có túi trong, và 10 lỗ nhét bi, 1 cái túi bố, 2 túi lưới, dây mang bằng da mềm 45 quan.

Dây nịch đựng bi súng, da vàng có giền, có 20 lỗ đựng bi, chỗ gày mạ xi-kền 18 quan

Súng *Hamonerless*, lòng kẽm có hai chốt gày, có giấy chứng thiệt tốt, nhbie 12 và 16 650 quan

Hãy xem cuốn mục-lục riêng về súng ống thuốc đạn

Phòng gọt móng tay. — Phòng trà. — Quán rượu điệu Huê-kỳ

Có nhạc: (*Thứ năm từ 16 h. 45 tới 18 h. 45.*
(*Chúa nhựt từ 9h. tới 11 h.*

NÊN THỦA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín : MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản-lý số 143 / Nói lại sở buôn-bán số 504

Thùng thơ số 528

WASSIAMULL

Tiệm Bombay môn bài số 34-36 đường Catinat

Gần nhà bán thịt Guyonnet phía tay mặt

Có bán đủ các thứ hàng như là : dù, khăn, dù màu dù kiểu, sô,tố, gấm vóc, lụa, cẩm-nhung, sa-tanh, nhung, nỉ, lục-soạn, hàng tây, cẩm châu, lục soạn bắc thảo, cẩm cuốn hay là lục soạn điền-khí.

Mua bán thật thà không thách cao thấp, bổn hiệu dám chắc nếu quí khách mua đồ của bổn hiệu thì khỏi sợ lầm, tốt xấu bán theo giá, và hàng mỗi kỳ tàu đều có đồ mới chở lại luôn luôn.

Kính mời quí cô quí bà có dịp đi đường Catinat ghé lại tiệm tôi coi thì rõ coi, dầu mua hay không chúng tôi cũng vui lòng tiếp rước.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LÊ-VAN-BỀN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Trần-quang-Xuân

158, rue d'Espagne Tại chợ mới Saigon

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ:

Giày dép Bắc-kỳ

Đàn điền bỏ túi, và xách đi rọi.

Plies tại lò bên Tây mới gởi qua thật tốt.

Mền nỉ trắng và đỏ thật lông trừu nhiều thứ.

Áo mưa caou tchouc và gabardine đủ cỡ.

Khuôn đồ hình, đồng hồ, đồ alumium.

Ghế Thonet và các đồ tạp hoá v.v..

Giày dép thì có tiệm đóng tại Hà-nội, còn đồ tây thì mua thẳng các lò bên Pháp quốc, nên bán giá nhẹ.

Phạm-quang-Nghiêm

Commerçant Ómon

Buôn bán hơn 10 năm rồi thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatic.

» Đại-lý hãng rượu Bình-tây.

» Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

« Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giuntoli.

Có trữ dầu sáng *Shell*, dầu lửa hiệu *con sò*, dầu nhớt hiệu M. C. C. đèn *TITO LANDI* ; đèn thắp dầu sáng có chạy dây như đèn điện ; hàng *Tàu*, hàng *Bắc* các thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

NAY KÍNH

It được vầy!!

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng tho rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn dễ sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp qui khách trong mỗi đều sở cần.

Thiệt vậy. Qui vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-N
Kính mời.

Muốn mua hàng hóa cho rẻ hãy tìm đến cho gốc

Kính trình qui vị Lục-châu : Ngôi hàng chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên riêng nghề mua hàng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lại cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý hãng Lafayette và nhiều hàng khác bên Pháp quốc. Những hàng hóa của chúng tôi sẵi đây toàn là nơi các lò xưởng bên nước Pháp chớ chẳng phải mua của máy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung ương người mua và người bán, món nào nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tính chút ít huê hồng mà thôi.

Vậy qui vị muốn sẵi món chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu hàng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Nay kính
AU REVEIL
281 Rue des Marins Cholon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, các giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ta ưu chiếu cố, trường nghĩa thâm giao, nên máy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tho mát trong thương trường, thiệt là chúng tôi hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì thích quyền thời cùng lẫn cùng nâng nên thì phiền đông trong quí khách đến mướn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi cớ ấy cho nên nó, phòng cùng ngày xem thành ra ít, khó mà hồi đáp quí khách cho vừa lòng.

Vậy máy khách-sạng của chúng tôi hiện là :

1° Hàm-Thành Khách-Sạng ở đường Ổ-lanh-Guimont số 21 và 23 ;

2° Hàm-Quang-Khách-Sạng ở đường Admiral-Lorraine số 159 và 165 ;

3° Hàm-Hưng-Thành Khách-Lầu ở đường Amiral Roze số 38 và 38, đều mở thêm rộng ít người ở, nghỉ bên khách phòng tắm lòng hoá ... của quí khách trong lục-châu.

Xây tiệm đến ở gần xe hơi Saigon-Mytho, Thanh-hóa, chúng tôi có hết lòng tiếp rước ... vừa ý đồng bào.

Kính cùng
Quảng-Hỏi, M. Thiu

THI-THO'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM

Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

N° 15 rue Sabourdin Saigon.

Kính cáo cùng qui ông qui bà rõ : Nguyễn tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là : trâm, chuyền, kiềng, chuỗi, bông tai, nhẫn ha, vòng đeo, kiềng cổ, nơ bông, nơ đầu, đồng chiếc v... v.. Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin qui ông qui bà, muốn đóng món chi của đồ gởi đến tiệm tôi, hoặc là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý qui ông qui bà đóng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho qui ông qui bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 15, rue Sabourdin SAIGON

A. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38

SAIGON

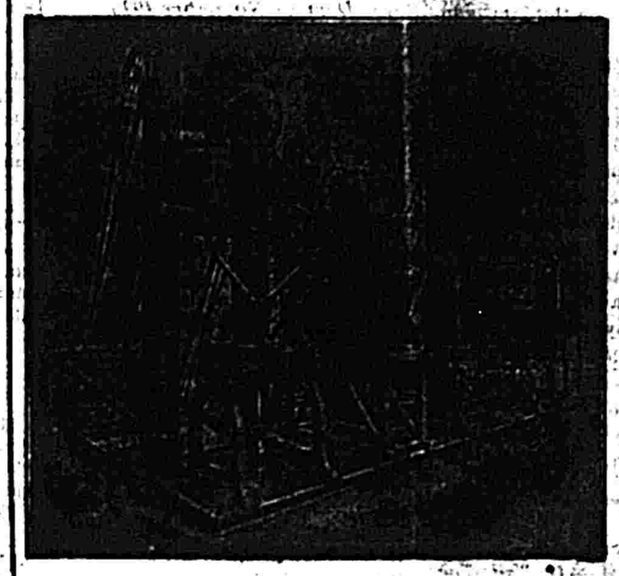

MÁY BAY

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ NỒI SÔ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải có mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng bổ dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa chắc rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đủ thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoàn và kiểm, đủ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đĩa hát cải lương nhiều bài bản. Cung có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ thật khéo, và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có những đồ bằng pha lê như bình đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, hạng Huế kỳ, chưa cẩm thạch, cao cổ, thấp cổ, có hoa lí đa tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, cam rất đáng giá máy móc nên bền, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng *Richard* bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, mouds, vớ tơ vớ cái, đủ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đẹp chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C.A.P. là thứ xe thiên hạ ưa đáng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mãi rẻ có 48 thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Vienot
giáp phố Chà bán vải ngan Chợ mới Saigon

TRAN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY

BOTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Turc n° 14

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi ròng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dài, nghế dựa ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thứ, đi đặng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi thì vui lòng tiếp đãi

Trần Long, *Cần bạch*

Duy-Xuân ấn quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiếp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ấn-quán,
kính mời.

ÁI-TÌNH TIỂU-THUYẾT

GIỌT LỆ TƯƠNG-TƯ'

(Đoạn trường khách dịch thuật)

Đoạn-trường khách từ khi ý-trung nhân đã chết, đối với đời không còn biết gì là sanh thú nữa, một bữa kia đến chơi nhà người anh-em bạn, thấy « trên án sách có để một cuốn than đề là « Giọt lệ tương-tư », trong là cái khổ-trung của một người quả-phụ, như oán, như tố, như khóc, như than khiến người coi đến mà tan-nát lòng. Than ôi! Biển-tình chìm-nổi; trời tình mù-mịt! khách đa tình là một kẻ trầm-luân trong biển-thảm, loanh-quanh quẩng trời mù, cái đời của mình là đời của ý-trung nhơn, ý-trung-nhơn đã mất thì cái đời mình cũng không còn tiếc gì nữa. Nhơn đọc mà sanh cảm, cảm lại sanh sầu, đoạn-trường ai có qua cầu mới hay! Nhơn dịch-thuật ra đây, gọi là góp nước mắt tương tư với người một thuyền một hội khách đa-tình ai biết cho ai!.....

LỜI CỦA MỘT NGƯỜI QUẢ-PHỤ

Ô kìa! Hoa xuân mơn-mởn, ai thấy chẳng yêu, vậy mà cơn mưa gió nặng nề, cái sắc đẹp cái hương thơm của hoa đã không còn gì nữa; trăng thu vằng-vặc, ai ngắm không thích, vậy mà một đám mây-mù qua-lại, cái vẻ sáng cái bóng chiếu của trăng đã đi đâu mất cả. Than ôi! Hoa-ru! Trăng ru! Cái thân-thể của khách giai-nhơn có khác gì thế ru! cho hay tự cổ đến giờ, cái điều bạc-mạng có chừa ai đâu. Nỗi-niềm tưởng đến mà đau!

Nầy! Nầy! Bức tranh thiên-cổ, ngắm lại rõ-ràng. Mà coi kia tăng ả Ngọc-Hoàn; Tuyết-ải nọ buộc nàng Vương-Sắc; chị em như thế cả, há những một mình ta! Lý-lạp ông có câu rằng: « trời xanh vẫn ghét mà hồng ». Thương ôi cái kiếp-lộ của chị em ta không biết đến bao giờ giải-thoát? Phàm trong đám chị em, ai đã có tài, lại thêm có sắc, thì tất là trẻ tạo đã đề mất tới mà bởn-cợt chẳng tha, hoặc là rẻ tủy chia uyên, hoặc là trầm châu nát-ngọc hoặc lứa đôi chền-mảng, phụng ở cùng gà, ngọc lẫn với đá, làm cho đầy-đọa đến-điều, tri-kỷ tìm đâu chẳng thấy, trời tình bể thẳm một mình ai. Lại khổ nhứt là thân phận gái góa, gương bể khó lành, trăm gãy khó chắp thuyền bá linh-đinh, thành sầu chốt vót, ô hay trời xanh độc-địa làm chi, mà khéo trêu người đến thế nhỉ? Tháng-ngày thấm-thoát, đoạn-trường lắm lúc nghĩ thêm buồn, cảnh-ngộ ôo lo, nước mắt tương-tư tầm tã, mắt trông thấy những trò trên thế, chim kia còn có lứa đôi, người kia có vợ-chồng vui-vẻ, mà ta sao chiếc ti ân cô-độc, hết sớm rồi mai, bao nhiêu những sự vô-phước ở nhơn-gian, hình như đề phần cho mình tất cả. Thương gôi cho ta, tri-kỷ đã mất biết khóc cùng ai, biết nói cùng ai, âu là mượn bút-nghiên mà giải khuây can-tràng, họa chăng thiên-hạ đời sau những khách đồng-bịnh trông vào đó mà chia buồn xẻ thảm, đề dư nước mắt khóc người đời xưa, thì cái linh-hồn của kẻ quả phụ nầy cũng an-ủi được một vài. Chớ còn như duyên nợ trăm năm, kiếp nầy đã lỡ xin đền kiếp sau. Tri-kỷ nào đâu?

Quả-phụ : Lục-tú-Lang.

TƯƠNG-TƯ NHỰT-KÝ

CHƯƠNG THỨ NHỨT

Đêm xuân một giấc mơ-màng.
Tương-tư ai biết đoạn tràng nầy chăng?

Bông đào đã nở, gió đông hớn-hở đua cười; tuyết lạnh vừa qua, thơ xuân nhởn-nhơ đầy tối; ngày nay là ngày nào, chẳng phải là cái ngày vén mây mù mà trông thấy trời xanh đó sao? Giấc mộng vừa qua, con mắt lim-dim, hãy còn ôm gối, đã nghe thấy những tiếng pháo nổ đùng đùng cùng tiếng chúc mừng năm mới xôn-xao bên tai: Cái quang cảnh tốt tươi dường bao! Cái phong vị vui vẻ dường bao. Nhưng than ôi cho cái thân ta vốn là một khối sầu ngưng kết, chết không biết tiếc thì sống còn biết vui được sao! Mỗi khi nghe tiếng chim uyên kêu mà đứt ruột, trông chim yến bay mà đau lòng, trông bụng đã sầu, thì nghe thấy cái gì cũng sầu, trong thấy cái gì cũng sầu, cảnh đẹp thú vui, người càng vui bao nhiêu, ta càng sầu bấy nhiêu, cho hay cái sự vui buồn của người tự đều là do trong lòng xui hẽn, chớ chẳng phải cảnh trí bề ngoài sai-khiến được. « Người sầu cảnh có vui đâu bao giờ » cái câu của cụ Nguyễn-Hầu nói cũng quả nhiên đúng thiệt!

Ta nghĩ như thân ta, từ khi đem ba tiếng khóc oa oa ra đời, đông lại xuân qua đến nay đã mười tám lần thay đổi, mười tám lần gặp cái ết nguyên dán nhau, khi còn nhỏ gặp Tết thì vui thì mừng thì hớn hở, cũng chẳng nói chi, nhớ khi ta có chồng rồi, gặp kỳ tết lại càng thấy hứng thú lắm, một đôi trai tài gái sắc hiệp với cái cảnh trăm hoa đua nở, muôn hồng ngàn tía đua tươi, chúa đông dường, cùng chịu người lắm thay.

(Còn nữa).

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ: Nhơn vì ông Trần quang Nghiêm mắc bận nhiều công việc nên đã sang *Lục tỉnh Khách-lầu* lại cho tôi là *Nguyễn-văn-Ngọc* dit *Chín-Tùng* kể từ ngày 1er Aout 1925. Chúng tôi đã sửa sang phòng vi lại sạch sẽ tinh khiết sáng láng và mát mẻ lắm. Những đồi đều để sai khiến, quí khách sẽ được vui lòng chẳng sai.

Vậy xin kính mời lục châu quân-tử khi có dịp đến Saigon ghé lại *Lục Tỉnh khách lầu* tạm nghỉ, chúng tôi rất ơn vô cùng.

chủ nhơn
LỤC-TỈNH KHÁCH-LẦU
202 d'Espagne Saigon
kính thỉnh

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU.
Số nhà 33 bis, 35, 37, 39
đường Amiral Dupré Saigon
RƯỢU CHÁO, RƯỢU MẠNH
RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIÊU-BỒ

Saigon — Imprimerie du ĐÔNG-PHÁP THỜI-BÁO — TIRAGE : 5.000 ex. — *Le Gérant :* NGUYEN-KIM-ĐÍNH

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 638 — Đánh dây thép chữ đề: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NAY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HƯỜN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh hượt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yểu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai sáng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tăng ẩm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tình, khô cổ ráo lưỡi, đau nóu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngấm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mãng mằng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẻo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là . . . 0$35

ĐINH KHẤU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc hườn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng la chảy; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt; ban đêm hay bo, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gần công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HƯỜN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thịnh tinh mê sáng đàm chặn hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm phát cuồn nhảy nhót, giựt tay giựt chưn; nhẩu nhảo ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chượng khí, đau thắt ruột gan; phong đàm ngăn trệ, khí huất chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngủ chẳng yên v. v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đả thông cửu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ-dề, khó khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nếu lá bạc-hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mẹ cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẻo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đàn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ.

Hộp gồm 4 hườn. .	1$00
» 2 » . .	0 50
Hộp cây 4 » . .	1 40
» 2 » . .	0 70

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lảnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là: 0$50

AN-THAI-HƯỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ga, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh niềm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thì không lo điều chi bất trắc.

Cách dùng.— Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$30

BẠCH-TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kê, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nồng nóng, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGON

Bổn niệm chuyên việc tu bổ máy viết, tô sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ hình hài rất nhuần lắm.

Sửa súng và đồ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, đồng may điền đồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vẻ tìm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUỀ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đề rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ống khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) sửa tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe may hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

TÂN TÀN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 48 ngoài chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni-kên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG. cẩn-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

[illegible]

TIỆM NGÀNH CÓ THỜ ĐỒ ĐỒNG

[illegible]

Xưởng này có đóng các đồ thờ bằng gỗ, gỗ, vàng, đều đóng bằng cẩn ngà [illegible]

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp mời và bền hài lắm.

Nhưng xin đây thăm đến: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laitiêu.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đem lòng, đòn đứng, đem treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

[illegible], đường d'Espagne Saigon

FABRIQUE DE CASQUE FANTAISIE

Vente en gros et en détail

GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH

42, Boulevard Charner — SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ

Bán sỉ và bán lẻ

Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm thạch

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

[illegible] Lưu môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe, mui, xe hai bánh, xe kiểu, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đồ xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tự bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiểu đàn tây, đồ bắt kế xe chiếc và xe song mã bằng đồ tây rất khéo và chắc, có bán yên đốt, chuông đạp hai tiếng, bình đèn thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ơn, thì tôi rất cảm ơn hộ cố. Còn thư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chủ nhơn cẩn khải.

École NGUYỄN-VĂN-MÙI

DACTYLOGRAPHIE
COMPTABILITÉ - PRATIQUE

(Trường dạy đánh máy viết và biên-chép sổ sách nhà buôn)

10, Rue Martin des Pallières, 10
Face Gare Dakao. — SAIGON

Tiểu-thuyết

MŨI GƯƠM HIỆP KHÁCH

Dịch-giả: NAM-KIỀU

HỒI THỨ 28

Đến phong-trần cũng phong-trần như ai!

(Tiếp theo)

Nói về Trương-Tam Lý-Tử và Mạc-thượng-Thiên vâng lời con mụ Tào-kê đi dạo tìm cậu trai lịch sự, đi đã mấy nơi, mà chưa gặp được ai, một hôm đi qua tiệm nước « Cổ-đồng » gần chợ Dương-châu, thấy một gã thiếu-niên đương ngồi ngắm cảnh, rõ thiệt là Phan-An tái-thế, mọi vẻ mọi ưa, Lý-Tử liền níu tay Trương-Tam và Mạc-thượng-Thiên mà bảo rằng: các anh thử ngó coi, cậu Công-tử ngồi kia đã thiệt là lịch-sự chưa?

Trương-Tam, Mạc-thượng-Thiên đều đề mắt nhìn, thì thấy quả nhiên con người dễ yêu thiệt, cùng nhau tấm tắc khen thầm. Lý-Tử liền chạy lại bên tên thơ đồng mà hỏi nhỏ rằng: có phải cậu em cùng đi với Công-tử kia không?

Tên thơ-đồng đáp: phải.

Lý-Tử lại hỏi: có phải Công-tử đây là con quan Tử-công-bộ đó không?

Thơ-đồng đáp: không phải! Đó là Thường Công-tử, con quan Lại bộ ở kinh và cháu quan Diêu tri-phủ ở đây đó. Chẳng hay bác muốn hỏi làm gì?

Lý-Tử nghe nói, vừa mừng vừa sợ, chạy ra nói với Trương-Tam và Mạc-thượng-Thiên rằng: anh chẳng nầy thì đúng lắm rồi, song là một vị Công-tử con quan kia đấy, chẳng biết mình có xài đặng không?

Ba người liền cùng nhau bàn-tính mưu-kế, Lý Tử nghĩ ra được một mẹo vỗ tay cười nói rằng: được rồi! Được rồi! Các anh cứ để mặc kệ tôi, tôi làm cho mà coi! Nói đoạn, bước đàng-hoàn vào trong quán.

HỒI THỨ 29

Chước đâu có chước lạ đời

Lý-Tử bước vào trong quán, làm ra một cách tự-nhiên, kêu Thường-Nhượng mà nói rằng: ô kìa! Thường-huynh đi đâu đó? Sao đã qua đến bốn nầy, mà không lại chơi với tôi?

Thường-Nhượng nghe có tiếng kêu mình, ngảnh đầu lại nhìn, thì chưng-hửng vì không phải người quen, liền đứng dậy chắp tay nói rằng: thế nầy không phải, tiểu-đệ có lẽ quên mất đại-huynh rồi, xin đại-huynh tha lỗi mà nhắc lại cho tiểu-đệ nhớ. Lý-Tử cười hỏi rằng: chưa cách nhau bao lâu, mà đại-huynh đã quên rồi à? Chúng tôi đây vốn là thuộc hạ của quan lớn nhà ngày trước lâu nay thôi làm việc về nhà, thì anh-em mới không gặp nhau, chớ khi trước còn ở trong kinh, thì anh-em có mấy ngày là không trông thấy nhau! Công-tử bấy giờ trông người đã thấy khác xưa nhiều lắm, ban nãy tôi cũng nhận mãi mới nghĩ ra, chả trách công-tử ngày nay trông thấy chúng tôi lạ là phải!

Nói đoạn, lại chỉ vào Trương-Tam mà nói rằng: bác nầy có lẽ công-tử cũng quên rồi! ấy cũng anh-em mình ngày trước cả đấy!

Trương-Tam cũng nói rằng: chả trách công-tử quên được, chúng mình từ khi thôi hầu-hạ quan-lớn đến giờ cũng đã lâu rồi! Ngay đến tôi, đây nếu không có bác nhắc thì cũng quên rồi đấy!

Thường-Nhượng nghe nói ngẩn ngơ, trong lòng nghi-hoặc, liền hỏi rằng: chẳng hay chư đại-huynh tôn-tánh qui-danh là gì, có nhắc lại thì tôi mới nhớ!

Lý-Tử nói: Tiểu-đệ họ Lý tên Chánh Châu; còn bác nầy họ Trương tên Thế Hoành.

Thường-Nhượng nghe thấy xưng tên-họ rồi, cũng vẫn chưa nghĩ ra, nhưng trong bụng nghĩ thầm: chắc là mình lâu ngày quên đi, chớ nếu không quen biết thì ai nhận làm gì, vả chẳng những người thuộc-hạ của cha mình thì nhiều, mình nhớ thế nào được! Nên cũng không lấy làm lạ, chào hỏi vui-mừng.

Trương-Tam hỏi rằng: có lẽ Thường-huynh qua đây thăm quan Diêu-Tri-phủ đó phải không?

Lý-Tử nói: ấy quan Diêu Tri-phủ đây chính là cậu ruột của Thường-huynh đấy!

Thường Nhượng nói phải.

Lý-Tử lại nói: nghe quan lớn nhà mới thăng chức Lại-bộ, chúng tôi vẫn định rủ nhau vô kính để lạy mừng mà còn chưa đi được.

Thường-Nhượng nghe đến đây thì tin thật không còn nghi gì nữa.

Lý-Tử đã độ biết ý rồi, liền nói rằng: thôi không mấy khi anh-em mình chẳng hẹn mà gặp, thiệt là vui-vẻ quá. Nhơn tiện đây mời đại-huynh ghé lại chơi đặng nhà độ cho biết.

Thường-Nhượng chối từ xin để bữa khác, song Lý-Tử cứ làm bộ dòn-vả, nhứt định mời đến chơi cho được. Thường-Nhượng bất đắc dĩ phải theo đi.

Ba người liền giả từ chủ quán bước ra, tên thơ-đồng đi theo một bên, khi đi đến trước cửa « Lạc-xuân-Viện », Lý-Tử mau ý nói rằng: nhà tiểu-đệ thì còn xa, nhơn tiện có nhà người bà-con ở đây, ấu là mời đại-huynh hãy ghé chơi uống chén nước trà, nói chuyện cho vui.

Thường-Nhượng không biết thế nào, thấy Trương-Tam Lý-Tử dắc vào thì cũng cứ theo vào, trông ngoài cửa thấy một cái nhà hai tầng, cửa sơn đen, treo hai cái đèn lồng, bước vào trong nhà, thì thấy mụ già tức là mụ Tào-kê chạy ra đón tiếp, nói rằng: nhà tôi vừa mới đi khỏi, mời quí-khách và cậu nó lên trên nhà uống nước chơi.

Lý-Tử lại trỏ mụ Tào-kê mà nói với Thường rằng: đây là chị tôi đó! Cũng là người nhà cả, Công-tử không cần phải e-lệ gì! Nói đoạn dắc Thường-Nhượng bước lên trên lầu.

(Còn nữa)